

Alle Naturforvaltningsenheder

Arealdrift, friluftsliv og
partnerskaber
J.nr. NST 201-00111
Ref. MAJ
Den 20. december 2013

Stormfald – flersidige hensyn ved oparbejdning

I forbindelse med oparbejdning efter storme, er det vigtigt at benytte lejligheden til tage hånd om de flersidige hensyn skovene skal varetage. Derfor fastlægges følgende opdaterede generelle retningslinier om flersidige hensyn ved stormfald. De erstatter de tilsvarende retningslinier udmeldt ved stormene fra 1999-2011.

Økologiske hensyn

En af de oplagte ting er at udnytte muligheden for at opnå større mængder dødt ved i skovene, ved at lade træer, som kan gavne naturens mangfoldighed, blive liggende. Det gælder i særlig grad spredt fald af løvtræer, splintrede træer, massive stammer og trætoppe.

Det er således ønskeligt at få hævet mængden af henfaldende dødt ved til biodiversitetsformål bl.a. for at sikre overholdelse af certificeringskrav, og formålsopfyldelse for både skovlov, habitatdirektiv og naturskogsstrategi.

Løvskov

- Spredt fald efterlades som udgangspunkt til naturlig nedbrydning uden savning eller sankning. Undtagelser kan være, hvis der er andre væsentlige hensyn til fx færdsel, sikkerhed eller andre lokale forhold, eller hvis der er tale om værdifulde kævler (typisk B-kvalitet eller bedre).
- Ved større spredt fald skal der i alle bevoksninger efterlades mindst 3 stormfaldne træer pr. ha. som hele urørte stormfældede/knækkede træer, med knækkede stormvæltede og tykt træ som første prioritet, da det giver størst biologisk fordel. Oparbejdning af værdifulde kævler prioriteres, mens oparbejdning til brænde normalt bør undgås.
- Højstubbe/stabbe skal efterlades. Faldne indblandingsnåltræer kan frit fjernes, bortset fra skovfyr og rødgran, som kan have ret stor værdi for biodiversiteten.
- I bevoksninger kortlagt som Natura 2000 skovtype eller som levested for fugle på udpegningsgrundlaget samt i områder udlagt under naturskogsstrategien som plukhugst, græsningssskov eller ”mod urørt” skal savning i og fjernelse af stormfældet /nedknækket træ som udgangspunkt undgås, bortset fra af hensyn til passage (stier, spor, veje) og sikkerhed. Er der tale om meget værdifuldt træ (A-kævler eller finer) kan oparbejdning af dette dog gennemføres, hvorimod oprydning af spredt stormfald til brænde helt undgås. Sankning bør ikke tillades i disse områder.

- På arealer udlagt til urørt skov skal stormfældede træer selvfølgelig efterlades i deres helhed på arealerne uanset mængden. Træerne udsættes kun for savning, hvor rydning af stier og veje m.v. gør det nødvendigt.

Nåletræ

- Ved fladefald efterlades pr. ha. mindst 5 træer (stående eller liggende i deres helhed) eller mindst 10 m³ ved på roden.
- Indblandede faldne eller tilbagestående løvtræer efterlades og tæller med blandt ovenstående.
- Træerne kan med fordel være grupperet – de skal ikke være jævnt spredt.
- Om muligt vælges modne individer af hjemmehørende træarter, fx asp, pil, røn, skovfyr, eg, birk.
- I tilfælde, hvor der ikke findes nok stabile træer, skal der efterlades mindst 5 højstubbe pr. ha.
- I øvrigt oparbejdes alle træer som udgangspunkt.

Specielt for naturarealer

- Faldne løvtræer og skovfyr i moser, på heder, enge m.v. efterlades i videst muligt omfang til biodiversitetsformål.
- Øvrige faldne nåletræer fjernes som udgangspunkt, især hvor de er væltet ud i vådområder eller andre værdifulde, lysåbne biotoper.

Kulturhistoriske hensyn

I forbindelse med oparbejdningen skal der tages videst muligt hensyn til gravhøje og andre fredede fortidsminder. Opmærksomheden henledes på de gældende retningslinier for varetagelse af kulturhistoriske hensyn. Det betyder bl.a., at rod-kager på og ved fortidsminder under ingen omstændigheder må fjernes og at disse så vidt muligt skal vippes tilbage på plads efter friskæring, ligesom kørsel på fortidsminder med videre skal undgås. Såfremt distrikterne har kendskab til fortidsminder som er blevet skadet i forbindelse med stormfaldet vil arealplanteamet i AFP gerne underrettes.

Sikkerhedsmæssige hensyn

Uanset ovenstående kan sikkerhedsmæssige hensyn selvfølgelig medføre, at der må saves i eller flyttes træer. Ved det bør i sådanne tilfælde normalt efterlades, så det kan blive levested for insekter, planter og dyr.

Med venlig hilsen

Mads Jensen
Kontorchef